

Obsah

AUTORSKÝ KOLEKTIV	5
ÚVOD	11
1. OBECNÁ ČÁST	
A NEKOMPLIKOVANÉ INFEKCE MOČOVÝCH CEST	13
(<i>Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš, Jaroslav Porš, Martina Poršová, Miluška Ptáková, Milan Bartůněk</i>)	
1.1. Úvod	13
1.2. Definice	13
1.2.1. Asymptomatická bakteriurie	13
1.2.2. Pyurie	14
1.3. Epidemiologie	14
1.4. Klasifikace a etiologie	15
1.5. Etiologie a patogeneze	17
1.6. Diagnostika	21
1.7. Klinický obraz	23
1.8. Terapie	23
1.9. Sledování po léčbě a profylaxe	27
1.10. Alternativní způsoby profylaxe	30
1.10.1. Acidifikace moče a obnovení glykosaminoglykanové vrstvy	30
1.10.2. Estrogenní hormonální suplementace v postmenopauze	30
1.10.3. Probiotika	31
1.10.4. Imunoterapie	31
1.11. Ekonomické aspekty	32
1.12. Budoucí směry	32
2. INFEKCE MOČOVÝCH CEST U DĚtí	37
(<i>Jaroslav Frömel, Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš, Jaroslav Porš, Martina Poršová, Miluška Ptáková</i>)	
2.1. Úvod	37
2.2. Epidemiologie	37
2.3. Etiologie	38
2.4. Patogeneze	38
2.5. Klasifikace a rizikové faktory	40
2.6. Diagnostika	41
2.6.1. Diagnostika na základě anamnézy a klinických symptomů	41
2.6.2. Klinické vyšetření	41
2.6.3. Vyšetření moče a technika odběru moče u dětí	41
2.6.4. Biochemické vyšetření moče a močový sediment	43
2.6.5. Kvantitativní bakteriurie a další mikrobiologická diagnostika	43
2.6.6. Dipstick – rychlé metody vyšetření moče	45
2.6.7. Interpretace laboratorních výsledků	45
2.6.8. Krevní laboratorní testy	46
2.6.9. Nové metody v laboratorní diagnostice	46
2.6.10. Zobrazovací a další vyšetřovací metody	46
2.6.10.1. Ultrasonografie	46
2.6.10.2. Mikční cystouretrografie	47
2.6.10.3. Radioizotopová vyšetření	47
2.6.10.4. Vylučovací urografie	48
2.6.10.5. CT vyšetření	49
2.6.10.6. MR vyšetření	49
2.6.10.7. Endoskopické vyšetření	49
2.6.10.8. Urodynamické vyšetření	49
2.7. Klinický obraz	51
2.7.1. Novorozenci	51
2.7.2. Děti do 6 měsíců věku	51
2.7.3. Předškolní děti ve věku 2–6 let	51
2.7.4. Školní děti a adolescenti	51
2.8. Jednotlivé klinické obrazy	52
2.8.1. Asymptomatická bakteriurie	52
2.8.2. Symptomatická infekce	52
2.8.3. Zánětlivá onemocnění dolních močových cest	52
2.8.4. Akutní cystitida	52
2.8.5. Chronická cystitida	53
2.8.6. Akutní pyelonefritida	53
2.8.7. Chronická pyelonefritida	53
2.8.8. Uretritida	54
2.8.9. Epididymitida, epididymoorchitida a orchitida	54
2.9. Terapie	55
2.9.1. Terapie asymptomatické bakteriurie	55

2.9.2.	Terapie akutní cystitidy	56
2.9.3.	Terapie akutní uretritidy	56
2.9.4.	Terapie akutní epididymitidy a epididymoorchitidy	57
2.9.5.	Terapie akutní pyelonefritidy	57
2.10.	Preventivní a profylaktická opatření	57
2.10.1.	Profylaxe antibiotiky	58
2.10.2.	Profylaktická režimová opatření	58
2.10.3.	Imunomodulační terapie	60
2.10.4.	Preventivní opatření proti výskytu a šíření nozokomiálních infekcí	60
3.	KOMPLIKOVANÉ INFEKCE UROGENITÁLNÍHO TRAKTU	67
	(Richard Pabišta, Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš, Jaroslav Porš, Martina Poršová, Miluška Ptáková)	
3.1.	Definice	67
3.2.	Kritéria a rizikové faktory	67
3.3.	Klasifikace a stratifikace	68
3.4.	Klinické příznaky	68
3.5.	Mikrobiologie	68
3.6.	Terapie komplikovaných infekcí močových cest	69
3.7.	Následné sledování	70
3.8.	Komplikované infekce močových cest, spojené s urolitiázou	70
3.9.	Bakteriální cystitida u mladých mužů	71
3.10.	Problematika premenopauzálních žen	71
3.11.	Problematika močových infekcí u starší populace	71
3.12.	Infekce močového traktu v těhotenství	73
3.13.	Pacienti s anatomickými abnormalitami močového traktu	77
3.14.	Infekce spojené s permanentním katétem či jinou drenáží močového traktu	78
3.15.	IMC a rekonstrukce močového traktu	79
3.16.	Infekce močových cest u pacientů s renální insuficiencí, transplantovaných a imunosuprimovaných pacientů a diabetiků	82
3.16.1.	Diabetes mellitus	83
3.16.2.	TBC	84
3.16.3.	Chronická renální onemocnění a močové infekce	84
3.16.4.	Infekce močových cest u transplantovaných pacientů	84
3.17.	Infekce močových cest u pacientů s míšní lézí	86
3.18.	Bakteriémie, sepse a septický šok	88
4.	SEXUÁLNĚ PŘENOSNÉ NEMOCI	99
	(Jaroslav Porš, Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš, Martina Poršová)	
	Úvod	99
4.1.	Chlamydiové infekce	100

INFEKCE CHLAMYDIA TRACHOMATIS – UROGENITÁLNÍ FORMA INFEKCÍ	100	
4.1.1.	Morfologie a rozmnožování chlamydií	100
4.1.2.	Imunitní odezva a imunopatologie chlamydiových infekcí	101
4.1.3.	Diagnostika chlamydiových infekcí	102
4.1.4.	Klinický průběh chlamydiových infekcí	104
4.1.5.	Terapie chlamydiových infekcí	106
4.1.6.	Selhání léčby a recidiva chlamydiové infekce	108
4.1.7.	Lymphogranuloma venereum	108
4.1.8.	Trachom	109
4.2.	Mykoplasmatické infekce	111
4.2.1.	Diagnostika	111
4.2.2.	Klinický průběh	111
4.2.3.	Terapie	112
OSTATNÍ BAKTERIÁLNÍ STD INFEKCE	113	
4.3.	Kapavka – Gonorrhoea	113
4.3.1.	Diagnostika	114
4.3.2.	Klinický průběh	115
4.3.3.	Terapie	117
4.4.	Příjice – syphilis (lues)	118
4.4.1.	Diagnostika	118
4.4.2.	Klinický průběh	120
4.4.3.	Terapie	123
4.5.	Ulcus molle	123
4.5.1.	Diagnostika	124
4.5.2.	Klinický průběh	124
4.5.3.	Terapie	124
4.6.	Granuloma inguinale	125
4.6.1.	Diagnostika	125
4.6.2.	Klinický průběh	125
4.6.3.	Terapie	125
STD INFEKCE ZPŮSOBENÉ VIRY	125	
4.7.	Human papillomavirus a jeho klinické projevy u lidí	125
4.7.1.	Diagnostika	127
4.7.2.	Terapie	127
4.7.3.	Dispenzarizace a recidiva HPV infekce	128
4.8.	Infekce virem herpes simplex	129
4.8.1.	Diagnostika	129
4.8.2.	Klinický průběh	129
4.8.3.	Terapie	130
4.9.	Molluscum contagiosum	131
4.9.1.	Diagnostika a klinický průběh	131
4.9.2.	Terapie	131
4.10.	Hepatitidy a střevní infekce	131
STD INFEKCE ZPŮSOBENÉ PRVOKY A ČLENOVCI A AIDS	132	
4.11.	Trichomoniasis	132
4.11.1.	Diagnostika	132
4.11.2.	Klinický průběh	132
4.11.3.	Terapie	132

4.12. Gardnerella vaginalis	132	5.2.2.7. Prevence	186
4.13. Scabies	133	5.2.3. Onchocerciasis	186
4.13.1. Diagnostika	133	5.2.3.1. Diagnóza	187
4.13.2. Klinický průběh	133	5.2.3.2. Klinický obraz	187
4.13.3. Terapie	133	5.2.3.3. Terapie	187
4.14. Pediculosis pubis	133		
4.15. AIDS	136	DALŠÍ PARAZITÁRNÍ	
4.15.1. Biologie viru a patogeneze onemocnění ..	136	ONEMOCNĚNÍ	187
4.15.2. Historie AIDS	137	5.2.4. Enterobióza (oxyuriáza)	187
4.15.3. Epidemiologie AIDS	137	5.2.5. Echinokokóza (hydatidóza)	187
4.15.4. Diagnostika	137	5.2.6. Echinococcus granulosus (měchožil zhoubný)	188
4.15.5. Způsob přenosu HIV infekce a rizikové skupiny	138	5.2.6.1. Diagnóza	188
4.15.6. Klinický průběh	139	5.2.6.2. Klinický obraz	188
4.15.7. Terapie	141	5.2.6.3. Terapie	188
5. INFEKCE MOČOVÝCH CEST		5.2.7. Amébóza	189
SPECIFICKÉHO, PARAZITÁRNÍHO		5.2.8. Malárie a postižení ledvin	190
A MYKOTICKÉHO PŮVODU	145	5.2.8.1. Etiologie a epidemiologie	190
<i>(Tomáš Hanuš, Ivan Kolombo, Martina Poršová, Roman Sobotka, Jozef Klamo, Branislav Obšitník, Jaroslav Porš, Miluška Ptáková)</i>		5.2.8.2. Patofyziologie	190
5.1. Specifické IMC	145	5.2.8.3. Klinický obraz	190
5.1.1. Tuberkulóza urogenitálního traktu	145	5.2.8.4. Terapie	191
5.1.1.1. Úvod	145	5.2.8.5. Prevence	191
5.1.1.2. Etiologie	145	5.2.9. Mikrosporidie	191
5.1.1.3. Epidemiologie	146	5.2.9.1. Etiologie a epidemiologie	192
5.1.1.4. Patogenez	147	5.2.9.2. Diagnostika	192
5.1.1.5. Diagnostika	148	5.2.9.3. Klinický obraz	192
5.1.1.6. Patologie	153	5.2.9.4. Terapie	192
5.1.1.7. Terapie	155	5.2.10. Babesióza (piroplazmóza)	193
5.1.1.8. Léčebný režim	157	5.2.10.1. Epidemiologie	193
5.1.2. Aktinomykóza	163	5.2.10.2. Diagnostika	193
5.1.2.1. Diagnostika	164	5.2.10.3. Klinický obraz	193
5.1.2.2. Klinický průběh	164	5.2.10.4. Terapie	193
5.1.2.3. Terapie	164	5.2.11. Leishmanióza (viscerální leishmanióza, kala-azar, tropická splenomegalie)	193
5.2. Infekce močových cest parazitárního původu	165	5.2.11.1. Epidemiologie	194
5.2.1. Schistosomóza	165	5.2.11.2. Diagnostika	194
5.2.1.1. Etiologie	165	5.2.11.3. Klinický obraz	194
5.2.1.2. Epidemiologie	166	5.2.11.4. Terapie	194
5.2.1.3. Patofyziologie (popis parazita, vývojový cyklus, hostitel a imunita)	166	5.2.11.5. Prevence	195
5.2.1.4. Imunologie	169	5.2.12. Trichomoniasis urogenitalis, Trichomoniasis vaginalis	195
5.2.1.5. Klinické příznaky	170	5.3. Mykotická onemocnění v urologii	197
5.2.1.6. Diagnostika	175	5.3.1. Primární houbové infekce	198
5.2.1.7. Terapie	177	5.3.1.1. Blastomykóza	198
5.2.2. Filariózy (wuchererióza a další)	182	5.3.1.2. Kokcidiodomykóza	198
5.2.2.1. Etiologie	182	5.3.1.3. Histoplazmóza	199
5.2.2.2. Epidemiologie	182	5.3.1.4. Parakokcidiodomykóza	200
5.2.2.3. Patofyziologie (popis parazita, biologie a životní cyklus parazita, imunologie)	182	5.3.2. Oportunní houbové infekce	200
5.2.2.4. Klinický obraz	183	5.3.2.1. Candida albicans	200
5.2.2.5. Diagnostika	185	5.3.2.2. Torulopsis glabrata	202
5.2.2.6. Terapie	186	5.3.2.3. Aspergilóza	202

6. NEJČASTĚJŠÍ KLINICKÉ OBRAZY	
INFEKCÍ MOČOVÝCH CEST	211
(<i>Martina Poršová, Ivan Kolombo,</i>	
<i>Tomáš Hanuš, Jaroslav Porš, Milan Bartůněk</i>)	
6.1. Cystitida	211
6.1.1. Rozdělený cystitid	211
6.1.2. Epidemiologie	211
6.1.3. Etiologie a patogeneze	212
6.1.4. Diagnostika	212
6.1.5. Diferenciální diagnóza	213
6.1.6. Terapie	214
6.1.7. Prevence recidivujících infekcí močových cest	216
6.2. Akutní pyelonefritida	220
6.2.1. Epidemiologie	220
6.2.2. Etiologie a patogeneze	220
6.2.3. Diagnóza	222
6.2.4. Diferenciální diagnostika	224
6.2.5. Terapie	224
6.3. Chronická pyelonefritida	226
6.3.1. Etiologie	227
6.3.2. Patogeneze	227
6.3.3. Diagnóza	227
6.3.4. Diferenciální diagnóza	229
6.3.5. Terapie	229
6.4. Prostatitida	230
6.4.1. Etiologie	230
6.4.2. Klasifikace	230
6.4.3. Diagnostika	231
6.4.4. Diferenciální diagnostika	233
6.4.5. Terapie	233
6.5. Epididymitida	236
6.5.1. Epidemiologie	237
6.5.2. Etiologie	237
6.5.3. Diagnostika	237
6.5.4. Diferenciální diagnóza	238
6.5.5. Terapie	239
6.5.6. Prevence	240
6.6. Uretritydy	241
6.6.1. Klasifikace	241
6.6.2. Epidemiologie a etiologie	241
6.6.3. Patogeneze	242
6.6.4. Klinický obraz a fyzikální nález	242
6.6.5. Diagnóza	242
6.6.6. Terapie	243
6.6.7. Prevence	243
6.7. Fournierova gangréna	244
6.7.1. Etiologie	244
6.7.2. Patofyziologie	245
6.7.3. Diagnostika	245
6.7.4. Klinický obraz	245
6.7.5. Terapie	246
6.7.6. Výsledky	246
7. ANTIBIOTIKA PŘI INFEKCÍCH	
MOČOVÝCH CEST – PŘEHLED	249
(<i>Ivan Kolombo, Tomáš Hanuš, Jaroslav Porš,</i>	
<i>Martina Poršová, Miluška Ptáková</i>)	
8. KAZUISTIKY INFEKCIÍ	
MOČOVÝCH CEST	255
(<i>Ivan Kolombo, Jaroslav Porš,</i>	
<i>Martina Poršová, Tomáš Hanuš,</i>	
<i>Milan Bartůněk, Blanka Dušková</i>)	
Kazuistika 1	255
Kazuistika 2	255
Kazuistika 3	256
Kazuistika 4	256
Kazuistika 5	256
Kazuistika 6	257
Kazuistika 7	257
Kazuistika 8	258
Kazuistika 9	260
ZKRATKY	263
REJSTŘÍK	267